

ראשי איברים יוכיחו

כתוב בפרשה (שמות כא ז) "וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים". התורה אומרת שכאשר אדם מוכר את בתו הקטנה לאמה, דיני יציאתה מרשות האדון לא תהיה כשאר העבדים. רש"י מסביר שכוונת התורה שלא תצא כשאר עבדים כנעניים שיוצאים בשן ועין. כלומר, ברגע שהאדון מזיק את עבדו הכנעני באחד מראשי אבריו הוא יוצא לחירות. אבל אמה עבריה לא יוצאת בשן ועין אלא עובדת עד סוף שש שנים או עד היובל או עד שתביא סימני בגרות ובכל נקודת זמן המוקדמת מהם היא יכולה לצאת לחירות. ואם פגע בה האדון באחד מראשי האיברים משלם לה דמי הנזק אבל אינה יוצאת בשל כך.

איתא במשנה (קידושין יד:) "עבד עברי נקנה בכסף ובשטר וקונה עצמו בשנים וביובל ובגרעון כסף". אמר חזקיה (טז.) מדאמר קרא (שמות כא ח) "אם רעה בעיני אדניה אשר לו יעדה והפדה לעם נכרי לא ימשל למכרה בבגדו בה". לומדים מלשון "הפדה שהאדון עוזר לאמה העבריה לפדות את עצמה ומגרע מפדיונה ויוצאת לחירות. עוד מובא בברייתא (קידושין טז.) עבד עברי קונה את עצמו בכסף ובשוה כסף ובשטר. הגמרא מבררת על איזה שטר מדובר. הרי בכסף למדנו מקרא (ויקרא כה נא) "ישיב גאולתו מכסף מקנתו". שריבוי התיבה "ישיב" באה להרבות גם על שווה כסף, אלא האי שטר היכי דמי. הגמרא לומדת שהשטר המדובר הוא שטר שחרור שהאדון כותב לו בו "הרי אתה בן חורין". אי נמי שיאמר האדון לעבד בפני שני עדים או בפני בית דין שהעבד משוחרר ולא צריך האי שטרא. אומר רבא, מכאן שעבד עברי קנוי בגופו למשך התקופה שהוא קנה אותו ולפיכך האדון שמחל על גרעונו, כלומר על יתרת החוב של העבד אליו אין גרעונו מחול מאחר ולא שייך בו מחילת ממון אלא לשון שחרור בלבד. פירש רש"י "דהא עבד עברי יוצא בשטר משום דלא גרע מכנעני דנפיק בשטר". כלומר, למסקנת הגמרא יוצא שעבד עברי קנוי בגופו לאדון ולכן צריך שטר שחרור ורש"י ביאר שאת גדרו של השטר לומדים מעבד כנעני ועבד עברי בטח לא יותר גרוע מעבד כנעני ויכול להשתחרר בשטר.

ראיתי פירוש יפה לסוגיה הנ"ל משושילתא דדהבא לבית סוכוטשוב מהגה"ק בעל "האבני נזר" ובנו הגה"ק בעל "השם משמאל" איך רואים מהכא ההבדל בין עבד עברי לעבד כנעני. השם משמאל (פר' יתרו שנ' תרעב) מביא קושיה שהקשה אביו הק' בעל האבני נזר על פירוש רש"י הנ"ל. פירש רש"י דהא עבד עברי יוצא משטר משום דלא גרע מכנעני דנפיק בשטר, מקשה האבני נזר אם כן למה לא נימא ראשי אברים יוכיחו שמוציאים בכנעני ואינם מוציאים בעברי. השם משמאל מתרץ קושיית אביו הק' וזלש"ק: ולפי ענ"ד י"ל דהא ראשי אברים אינם מוציאים בעברי ומוציאים בכנעני משום דמהותו של עבד כנעני הוא החומר. כדכתיב שבו לכם פה עם החומר פירשו חז"ל "עם הדומה לחומר". וע"כ שפגמו בראשי אבריו הרי פגם בכל מהותו, אבל עברי שמהותו היא הנפש והגוף נחשב רק לנרתיק והגוף נקרא רק בשר האדם, ע"כ שפגם הגוף אינה נפגעת מהותו, אלא הכלי ששורה בו הנפש ואף שבפנימיות הכלי אינה שורה בו הנפש בשלימות, אבל מ"מ הנפש בעצמה לא שייך בה פגם, כי הנפש היא רוחנית וידוע שהרוחני אינו מתחלק. א"כ הרי אינה נפגעת מהותו ולפי"ז מה שאינו יוצא בראשי אברים הוא מפאת מעלתה ע"כ לא שייך לעשות ממנו יוכיח על שטר" ע"כ לש"ק.

שבת שלום ומבורך, יואב אברהם כהן, כולל תורת משה.

חידון א' ב' לפרשת משפטים

נכתב ע"י דיוה מונסונגו

- א. כך מכונה חג סוכות.
- ב. ספר בפרשה.
- ג. ערימת תבואה .
- ד. משה לוקח ממנו. חצי מניח באגנות וחצי זורק על המזבח.
- ה. פסוק בפרשה שנאמר בסגולה לאחר תפילת הדרך.
- ו. השלימו: "----- מחלה מקרבך..."
- ז. פעולת השִׁמֵשׁ לפי הכתוב .
- ח. ממידותיו של הקב"ה.
- ט. פירש רש"י: ברור וצלול. (כד. י')
- י. אסור לענות אותו.
- כ. אחד מהדברים שאסור לגרוע מאישה.
- ל. היו עשויים מאבן.
- מ. אחד מתרי עשר הנביאים מסתתר.
- נ. נשלחו לעלות עולות ושלמים .
- ס. אבן בפרשה .
- ע. שש שנים יעבוד ובשביעי יצא לחופשי.
- פ. השוחד יעזור אותם.
- צ. חרק שנשלח לגרש 3 עמים .
- ק. תבואה מחוברת בקרקע.
- ר. שוכב בחוסר מעש .

לנהגות החיים: יצחק נבא, יצחק הירשברג, וסי לז. אהרן לריא, גל מינס, אחיעז רובנר, כחריאל שוורץ, שרית שניאור-סניור הי"ד

חזון לזכות חשביו יצחק
רון ריבלין ז"ל

בס"ד, אור א' החש"ד

והחדש אשר נהפך להם מיגון לשמחה ומאכל ליום טוב ; לעשות אותם ימי משתה ושמחה, ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים.

מבצע משלוח מנות השנה ה-28

לחברי הקהילה, שלום רב!

זו לנו השנה ה-28 לקיומו של מבצע משלוח מנות בקהילת שהם. כבכל שנה, גם השנה, הכנסות המבצע קודש לצדקה, ומחולקות בין "יד משה" ובין קרן "רון ריבלין".

סיום פדיחה מוזלת עד ס"ו אדר א' (24.2.24) מוצ"ש בחצות,
סיום המבצע כ"ט אדר א' (9.3.24) מוצ"ש בחצות,

לנוחיות כולנו, המערכת האינטרנטית מאפשרת רישום גם באמצעות הטלפון הנייד. התשלום מאובטח.

מתנות לאביונים

ניתן לתרום "מתנות לאביונים" ו"יד משה" תדאג לקניית מצרכי המזון ולחלוקתם ביום פריש תשלח קבלה מוכרת למס (סעיף 46).

זכר למחצית השקל

עפ"י פסיקת הרב סתיו ניתן לתרום ₪28 לנפש. תשלח קבלה מוכרת למס.

**2 שוברי מתנה
לחנות יד, חוס השבי,
לנרשמים עד 24.2.24**

FreeMind Design Studio | תצלום אורנה אורון

איפה הנספך?

ברוחות השנה שעברה רכשה "יד משה" עופות, מצות, כיציים ויין לפסח למשפחות נזקקות, רובן מחוץ לשהם.

קרן "רון ריבלין" העניקה סכומים כספיים לתושבי שהם שעמדו בקריטריונים של הקרן.

המתנה השנה

כולה תוצרת הארץ, הכנסה לתושבי הדרום, מהתכולה ועד אריות הקרטון, בנוסף, המתנה נארזת ע"י אנשים מיוחדים.

<https://yad-mishoham.org.il/>

למרות ההשתתפות במבצע זה, שכל אחד מבני המשפחה יוסיף עוד משלוח מנות אישי. אבלים שולחים משלוח מנות, אך אינם מקבלים משלוח מנות על שמם (המשפחה מקבלת).

לתמיכה

טלפון/וואצאפ: כנרת אדורם רוזנבלט: 054-9735562
השארית הודעה כתא הקולי: 03-9795444

טרוק לבנייה

<https://yad-mishoham.org.il/>

גשוהם

מי שנזקק במהלך השבת **לגוי של שבת** בסביבות מרכז שוהם, מוזמן לפנות ליוסי מונזון (רח' הזוהר 14, דירה 5). במוצ"ש, נא לזכור להעניק לרוז, המטפלת הזרה של אימי, תשלום עבור טרחתה (מינימום 30 ש"ח).
לפרטים: 054-778-4823

לעילוי נשמתה של שיר מונזון ע"ה, בת קהילת שוהם.

שריינו. חמישי הבא 15.2

ממשיכות ארבעה חודשים של תפילות נשים. שבוע הבא נחזק ונתחזק מדבריה של איריס חיים אמו של יותם הי"ד שנחטף ונהרג בעזה.

בבשורות טובות

כל הנשים והבנות מוזמנות

בס"ד

נשות שוהם בתפילה

יום חמישי ו' אדר א' | 15/2
בית מדרש "אולפנת אורט שלהבת" שוהם
רח' תירוש 1 | שעה 18:45

תפילה והפרשת חלה, להשבת אחינו החטופים, להצלחתם של חיילינו, להחלמת הפצועים ולע"נ חיילנו שנפלו בקרבות

בהשתתפות:
איריס חיים
אמו של יותם
חיים הי"ד

כל הנשים והבנות מוזמנות

”מפי הדיבור”/יצחק לקס

אבא אמר

”הזמן שלנו בעולם קצוב ולכן חובה עלינו לנצל בו כל דקה”

במרדכי גולובינסקי ז”ל ונחמה תבדל”א הוריו של שולי הווה עובדא.

מרדכי, בנם של משולם וחוה-גיטל גולובינסקי נולד בכ”ב אייר תרצ”ה – 1935 בעיירה גוברובו בפולין. אח של חנצ’ה (לבקיבקר), יוסף, בלומה (גוטליב), מנחם ויענקל שנפטר בדמי ימיו.

משולם, חסיד אוטבוצק, חסידות שלא היה לה המשך אחרי השואה, הגיע מעיירה סמוכה והתפרנס משיווק חלב פרות לוורשה. מצבה הכלכלי של המשפחה היה טוב.

חוה-גיטל, ביתם של יהושע ואלטע-בריינע רוצן שהיה ראש הקהל בגוברובו, הינה אחות לארבע אחיות ואח שנפטר מדלקת ריאות. גם מצבה הכלכלי של משפחת רוצן היה טוב שכן יהושע התפרנס מניהול קיוסק שהיה בבעלותו שם נהנו הגויים גם מהגלידות אותן הייתה מכינה בריינע. חוה ואחיותיה היו לובשות שמלות אופנתיות שנקנו בוורשה, ובביתם היו דירות קטנות המיועדות לכל זוג שהתחתן.

העיירה גוברובו הייתה בנויה בעיקר מבתי עץ ורוב תושביה היו יהודים. ב-8 בספטמבר 1939 נכנסו הגרמנים לעיירה. מיד בהגיעם הבינו משפחות גולובינסקי ורוצן שמצב היהודים יהיה גרוע, ולכן לאחר שקברו את רכושם עזבו במהירות את העיירה לעיר טיקוצ’ין שהייתה בשליטת הרוסים, שם התגוררו כשנה בחצר אחורית של בית מגורים. בשלב מסוים העזו נציגי המשפחה לחזור לגוברובו כדי לקחת את הרכוש שהחביאו.

מאחר ומשפחות גולובינסקי ורוצן סרבו לקבל אזרחות רוסית, החליט הממשל הרוסי שהם מהווים סכנה למשטר הסוציאליסטי ולכן יש להגלותם לסיביר. וכך לאחר נסיעה של שלושה שבועות ברכבות, בקור מקפיא הגיעו המשפחות לסיביר, יחד עם יהודים רבים שהוגלו באותה עת על ידי הממשל הרוסי לעבודת כפייה. המשפחות הגיעו לרפובליקת קומי שחלק ממנה נמצא מעבר לחוג הארקטי.

הרעב – 100 גרם של אוכל לנפש ליום, הקור הכבד לעיתים של מינוס 40 מעלות, המחלות ועבודות הכפייה הקשות שבהן עבדו היהודים שנשלחו לסיביר למחנות העבודה ואשר כללו חטיבת עצים וניקוי שלג וקרח מהרחובות, גרמו לסבל רב ולמתים רבים. גם אימו של מרדכי נפטרה מדלקת ריאות בהותירה את אביו עם חמישה ילדים קטנים.

סבא רוצן אמר שיש לו ניסיון בסנדלרות וכך הפך לסנדלר, בעוד שהילדים נשלחו לגן ילדים בהם טיפלו חלק מהנשים שלא יכלו לצאת לעבודה. לעיתים הצליחו ”לקנות” תמורת רכוש שהצליחו להבריח, דלי תפוחי אדמה מידי ”החזרלעך” – הרוסים, כפי שנהגו לכנותם.

מרדכי הקטן חשש כל יום מחדש שמא לא יהיה מחר מנה של לחם. סבתא בריינע האופטימית והמאמינה הנצחית אמרה לו: **”אל תפחד. אתה תראה שעוד יהיה לנו כל כך הרבה לחם על השולחן”**.

עם סיום המלחמה, לאחר 4 שנים של סבל נוראי, הורשו פליטי פולין לחזור לפולין. את דרכם חזרה עשו דרך אוקראינה שם לראשונה מזה שנים יכלו לקנות חלב פרות טרי.

לגוברובו, עיר הולדתם, הבינו המשפחות שאין טעם לחזור שכן היא הוחרבה כליל, ובהגיעם לפולין הם פגשו את אחות של סבא משולם. המשפחות התגוררו בבית קטן של שני חדרים שלא היה בו כדי לאכלס את כולם ולכן חלק מהילדים – בלומה, יוסף ומרדכי, נשלחו לקיבוץ הילדים של השומר הצעיר בפולין. משמע סבא משולם, שהיה מאנשי פועלי אגודת ישראל – פאג”י, שלא מתנהגים שם בדרך התורה והמצוות הוא מיד הוציא אותם, והעביר אותם למחנה מעבר של ילדי ”שארית הפליטה” תחת הנהלתו של בנימין מינץ מראשי פאג”י.

הילדים, ומרדכי בתוכם נשלחו לבית ילדים בברטיסלבה, ואולם למרדכי לא היה מקום ויחד עם ילדים נוספים הוא הובא לבית הכנסת שם הציעו אותו לאימוץ. משגילתה בלומה אחותו הגדולה כי משפחה יהודית, חשוכת ילדים, רצתה לאמץ אותו, היא מיד ניגשה אליהם ואמרה: **”יש לו משפחה ויש לו אבא ואחים”**, ודאגה להוציאו מביתם ולהביאו לבית הילדים שם היה גם יוסף.

מברטיסלבה הועברו הילדים לגרמניה. בדרך מרדכי חלה בסקרלטינה (שנית) ואושפז משך חודש ימים בבידוד בבית חולים בגרמניה. בלומה אחותו דאגה לבקרו יומיום ודרשה בשלומו עת צעקה אליו מחצר בית החולים. הוא הוציא את ראשו מחלון חדרו וסימן שהוא שמע את קריאתה.

אחרי שהשתחרר מבית החולים הצטרף מרדכי, שהיה כבר בן 11 לתלמוד תורה ”שוואב הישל” שם למד לראשונה בחייו קרוא וכתוב. הם התגוררו בבתיים שהיו שייכים לאס-אס, ולשם גם משפחות גולובינסקי ורוצן הגיעו ושוב המשפחות התאחדו. בינתיים סבא משולם נשא לאשה את לייצ’ו, אחות אשתו שנפטרה כדי לשמור על אחדות המשפחה.

בחלוף שנתיים, בשנת 1949 שנה לאחר הקמת המדינה משפחות גולובינסקי ורוצן עזבו את גרמניה ועלו לארץ באונייה ”גלילה” היישר למעברת חזרה למגורים באוהלים, שם גם נולד בנם הצעיר שמחה בונם.

סבא משולם עבד בעבודות יומיות מזדמנות בקטיף פירות ובציר ענבים. לעיתים ביקש ממרדכי להצטרף לעבודה כדי שיסייע בפרנסת המשפחה על אף שבשל כך נאלץ להפסיד מלימודיו בישיבת חדרה.

בחלוף תקופה לא קצרה, פאג”י סידרה למשפחת גולובינסקי דירת חדר וחצי בשיכון ה’ בבני ברק. בחדר הילדים היו שתי מיטות בלבד, ולא פעם היו ישנים לרוחבה של המיטה כדי שיהיה מקום לכולם.

על אף כל זאת התחושה הייתה שלא חסר כלום. הבית היה מלא שמחה ומעולם לא התלוננו על כי צר להם המקום בבית.

מרדכי המשיך בלימודיו תוך שהוא מסייע לאביו שפתח אטליז ברחוב סוקולוב בבני ברק. מרדכי שמר על החנות בלילות ובסחיבת הבשר משוק לוינסקי במוצאי שבתות. לעיתים בלומה ומרדכי נתנו לאביהם כסף כדי שיוכל לרכוש את הבשר שכן הפרנסה הייתה

"מצוות כיבוד הורים מחייבת את הילדים לסייע להוריהם גם בפרנסתם כשהם זקוקים לכך" – כך אמר מרדכי וגם עשה.

עם סיום לימודיו בישיבה התגייס מרדכי לרבנות הצבאית. עם שחרורו החל ללמוד הנהלת חשבונות ומיד התחיל לעבוד. חלק משכרו המשיך להעביר להוריו כדי לסייע בפרנסת הבית.

את נחמה, ביתם היחידה של חיים-מאיר ומינה פוטז'ניק, הכיר מרדכי בשידוך שעשו חברים של ההורים, ובשנת 1962 התחתנו באולמי חן בפתח תקווה.

חיים-מאיר הגיע לבדו באונייה האחרונה שהגיעה מהעיר קונסטנצה שברומניה ב-1939 ממש לפני פרוץ המלחמה. כל משפחתו נספתה בשואה. מינה הגיעה לבדה מזארוב בפולין ב-1936 והצטרפה לסבה וסבתה שכבר עלו לישראל. כל שאר משפחתה נספתה.

חיים-מאיר ומינה התגוררו בתל אביב. חיים-מאיר, איש עבודה, עבד לפרנסת המשפחה במכולת משעות הבוקר המוקדמות ועד שעות הליל המאוחרות.

נחמה למדה בבית הספר היסודי שורשים ולאחר מכן בתיכון צייטלין. בנעוריה הייתה חניכה שרופה בבני-עקיבא סניף תל אביב מרכז בגרעין מרחבים, וכחלק מההגשמה המשיכה להכשרה בעין צורים ולאחר מכן התגייסה לצה"ל.

לאחר שסבתה נפטרה, נאלצה לעזוב את הגרעין ואת שירותה והמשיכה בסמינר צה"ל להוראה.

לאחר שחרורה מצה"ל החלה לעבוד כמורה מחנכת ביד-אליהו ובהמשך כמורה לילדים טעוני טיפוח ברמלה, ומרדכי החל לעבוד במעריב במחלקת המודעות.

את דירת החדר הראשונה רכשו מרדכי ונחמה בתל אביב מעל דירת הוריה של נחמה. בחלוף חצי שנה רצה מרדכי לחזור לבני ברק שם התגוררה משפחתו, ושם גם היו הקביעות שלו בשיעורי התורה בהם למד.

השעות של מרדכי היו מדודות ללא כל בטלה. היה לו זמן קבוע לתפילה, זמן לעבודה, זמן למשפחה וזמן ללימוד תורה. כך משך 37 שנים השתתף באופן קבוע בשיעור גמרא ואף זכה לסיים את הש"ס. הוא אף יזם שיעורי תורה, למד בשקדנות עצומה ולא הפסיד שיעור או תפילה במניין אליה תמיד הגיע בין עשרת הראשונים. גם בשבתות הקפיד להשתתף ב"סעודה שלישית" עם שיעורי תורה. מרדכי הקפיד על לבושו ולבית הכנסת היה תמיד מגיע עם חליפה, עניבה ומגבעת.

"הזמן שלנו בעולם קצוב ולכן חובה עלינו לנצל בו כל דקה"

לאחר שמכרו את דירתם בתל אביב, התגוררו שנתיים אצל ההורים ואז עברו לבני ברק לדירה גדולה יותר בה גרו כל חייהם ושם גם נולדו ילדיהם שרי (רינד), חוי (מרגלית), שולי ויצחק.

את ילדיו חינוך מרדכי דרך דוגמא אישית. עד היום ילדיו בוצעים את החלה בדיוק כמו שמרדכי היה בוצע, מחזיקים את גביע הקידוש בדיוק כמו שמרדכי החזיק ולעולם לא ישבו בביסא שלו. הביטוי הנפוץ של ילדיו היה: **"אבא אמר..."**

לאחר שרכשו את רכב ה"פרינץ", נהגה המשפחה לטייל ברחבי ישראל. בגליל, בשווצריה הקטנה שבכרמל, בחורשת טל ובכל שאר חלקי ישראל. חשוב היה למרדכי להגיע פעם אחת למחנות ההשמדה בפולין לפקוד את "קבר" קרובי משפחתו שנספו בשואה.

מרדכי התקדם בעבודתו במעריב ממחלקת ההודעות למחלקת החשבונות ובהמשך למחלקת ההפצה. מרדכי כיהן כחבר ועד העובדים משך שנים רבות וכנזה טיפל במסירות רבה ופתר בעיות רבות של העובדים. ליד שולחנו היה תמיד כיסא פנוי עבור אנשים שפנו אליו לעזרה.

"כאיש ציבור תאיר פנים וכבד כל אדם שנזקק לעזרתך."

נחמה המשיכה לעסוק בתחום ההוראה ועברה לחינוך מבוגרים עד לפרישתה. היא מעולם לא התעסקה בעניינים הכספיים בביתם וסמכה על מרדכי באלף אחוזים. מרדכי מצידו אף פעם לא אמר לנחמה "את אשמה". ההפך, תמיד אמר לה שהיא צודקת.

הוא נהג לומר: **"לפני שאני שם בים מהפרוסה, אני שם חתיכה בצד"**. כך חסכו כסף לאורך השנים כדי שיוכלו לסייע לילדיהם בלא לקחת הלוואות.

כשיצא מרדכי לפנסיה, המשיך ביתר שאת לנצל את זמנו, בעיקר בלימוד תורה, עד שחלה. גם לאחר שחלה נחמה הייתה זו שליוותה אותו יד ביד לתפילות ולשיעורים, והמתינה לו עד סיומו ואז חזרו יחד לביתם.

מרדכי נפטר בט"ז בטבת תשפ"ד ונקבר בבית העלמין סגולה, שם רכשו חלקה לפני שנים רבות ליד קבר הוריה של נחמה. **"כשיבואו הילדים לפקוד את קברנו הם יפקדו גם את הקבר של סבא וסבתא"**. – כך אמר.

על מצבתו נכתבו מילים המבטאות את תמצית חייו: **"אהוב על הבריות, מוקיר תורה ולומדיה, השכים והעריב לבתי כנסיות, קבע עיתים לתורה, האיר פנים וכיבד כל אדם, מסור בלב ובנפש למשפחתו"**.

לתייעוד נא לפנות ליצחק לקס במייל laxizhak@gmail.com או בסלולאר 050-8806699

אתחפשים בגיל

פרוייקט השאלת תחפושות ע"ש גיל טלמור
ואלון גרינברג ז"ל

01 מגיעים

לבנין מועצת שהם,
ימים: א, ב, ד, ה | (ג, ו - סגור)
התאריכים: 18.3-25.3 ט"ז אדר א' - ח אדר ב'
שעות ההשאלה 17:00-19:30

02 שואלים

תחפושות מהמבחר העצום המתאים לכל גיל
ותורמים עשרה שקלים עבור כל תחפושת
לטובת "יד משהם"
לרכישת סלי מזון לפסח למשפחות נזקקות

03 מחזירים

את התחפושות מיד אחרי פורים
לבנין המועצה כדי שישמשו אותנו
גם בשנה הבאה

מוזמנים לקחת חלק בהצלחת הפרוייקט השנה ה-12

חפשו אותנו - "מתחפשים בגיל"